

Měkkýši (*Mollusca*) II: mlži (*Bivalvia*) a hlavonožci (*Cephalopoda*)

I. Chemická stavba lastury mlžů

Postup:

1. vezměte kousek lastury, dejte jej do zkumavky
2. přidejte kyselinu chlorovodíkovou (HCl)
3. pozorujte reakci, napište rovnici reakce

PO: Co zůstane ve zkumavce? Kde se nachází konchinová vrstva?

II. Dýchání škeble rybníčné

PO: Kde je přijímací a vyvrhovací otvor škeble?

Postup:

1. škebli dáme do akvária s vodou
2. na hodinovém sklíčku rozmícháme ve vodě špetku karmínu
3. pipetou vstříkneme blízko zúženého konce škeble
4. pozorujeme, co se děje
5. pozorování zapíšeme do sešitu

III. Poznávání a zakreslení vybraných zástupců mlžů

1. návka Noemova (<i>Arca noae</i>)	podtř.: Pteromorphia (nitkožábří), ř.: Arcoida
2. mandlovka evropská (<i>Glycymeris glycymeris</i>)	Pteromorphia (nitkožábří), Arcoida
3. slávka jedlá (<i>Mytilus edulis</i>)	Pteromorphia (nitkožábří), Mytiloidea
4. slávka atlantská (<i>Mytilus galloprovincialis</i>)	Pteromorphia (nitkožábří), Mytiloidea
5. datlovka vrtavá (<i>Lithophaga lithophaga</i>)	Pteromorphia (nitkožábří), Mytiloidea
6. kyjovka ušlechtilá (<i>Pinna nobilis</i>)	Pteromorphia (nitkožábří), Pterioidea
7. hřebenatka (svato)jakubská (<i>Pecten jacobaeus</i>)	Pteromorphia (nitkožábří), Pterioidea
8. hřebenatka měnlivá (<i>Mimachlamys varia</i>)	Pteromorphia (nitkožábří), Pterioidea
9. ostnovka středomořská (<i>Spondylus gaederopus</i>)	Pteromorphia (nitkožábří), Pterioidea
10. ústřice jedlá (<i>Ostrea edulis</i>)	Pteromorphia (nitkožábří), Ostreoida
11. ústřice velká/obrovská (<i>Crassostrea gigas</i>)	Pteromorphia (nitkožábří), Ostreoida

12. rozchlipka písečná (<i>Mya arenaria</i>)	podtř.: Eulamellibranchia (listožábří), řád: Myoidea
13. skulař vrtavý (<i>Pholas dactylus</i>)	Listožábří, Myoidea
14. srdcovka jedlá (<i>Cerastoderma edule</i>)	Listožábří, Veneroidea
15. zaděnka (venuška) jedlá (<i>Venus verrucosa</i>)	Listožábří, Veneroidea
16. zaděnka hladká (<i>Callista chione</i>)	Listožábří, Veneroidea
17. violetka obecná (<i>Donax trunculus</i>)	Listožábří, Veneroidea
18. střenka jedlá (<i>Solen marginatus</i>)	Listožábří, Veneroidea
19. zévnatka skvrnitá (<i>Hippopus hippopus</i>)	Listožábří, Veneroidea; Sulawesi
20. okrouhlice rybníční (<i>Musculium lacustre</i>)	Listožábří, Veneroidea
21. okružanka říční (<i>Sphaerium rivicola</i>)	Listožábří, Veneroidea
22. slávička mnohotvárná (<i>Dreissena polymorpha</i>)	Listožábří, Veneroidea
23. škeble rybníčná (<i>Anodonta cygnea</i>)	Listožábří, Unionoidea
24. velevrub malířský (<i>Unio pictorum</i>)	Listožábří, Unionoidea
25. velevrub nadmutý (<i>Unio tumidus</i>)	Listožábří, Unionoidea
26. velevrub tupý (<i>Unio crassus</i>)	Listožábří, Unionoidea
27. perlorodka říční (<i>Margaritifera margaritifera</i>)	Listožábří, Unionoidea

IV. Poznávání a zakreslení vybraných zástupců hlavonožců

1. amoniti (devon – křída) – fosílie	Tetrabranchiata (čtyřžábří), Ammonoidea
2. <i>Orthoceras</i> sp. (ordovik – trias) – fosílie	Tetrabranchiata (čtyřžábří), Nautiloidea
3. loděnka hlubinná (<i>Nautilus pompilius</i>)	Tetrabranchiata (čtyřžábří), Nautiloidea
4. belemniti (karbon – eocén) – nemáme!	Dibranchiata (dvoužábří), Belemnitida
5. sépie obecná (<i>Sepia officinalis</i>) – „sép. kost“	Dibranchiata (dvoužábří), Decabranchia
6. sépie „egyptská“ (<i>Sepia pharaonis</i>) – „s. kost“	Dibranchiata (dvoužábří), Decabranchia
7. oliheň obecná (<i>Loligo vulgaris</i>)	Dibranchiata (dvoužábří), Decabranchia
8. chobotnice obecná (<i>Octopus vulgaris</i>)	Dibranchiata (dvoužábří), Octobranchia

IV. Prohlídka fosilního materiálu mořských plžů a mlžů z jihomoravských lokalit

1. Mikulov – Mušlov (20.3.2004)	terciér, neogén, mladší miocén (torton?)
2. Hrušovany nad Jevišovkou (jaro 2009)	terciér, neogén, mladší miocén (torton?)
3. Hodonín – Pánov (12.6.2008, 19.8.2009) pannon?): pouze mlž <i>Congeria</i> sp.	terciér, neogén, svrchní miocén (sarmat- (Listožábří, Veneroidea, Dreissenidae)